

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Adami Contzen E Societate Iesv, SS. Theol. Doct.
Commentaria In Qvatvor Sancta Iesv Christi Evangelia**

Contzen, Adam

Coloniæ Agrippinæ, M.DC.XXVI

Quęst. 1. Qualis adolescens illi fuerit?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82999](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82999)

adferri potest. Pueros ab Apostolis repulso. Vt grandioribus sanandis instruendisq; locus & tempus esset. Non enim operæ precium videbatur, tot vndique circumfusis turbis benedicendo paruulis Dominum occupari. Verum Christus cui omnia agendi & loquendi momenta in numero erant, demonstrare voluit, quanto in precio paruulorum innocentia sit coram Deo.

VERSUS 16.

Etece vnus accedens, ait illi: Magister bone, quid boni faciam vt habeam vitam æternam?

QUESTIO I.

Qualis adolescens ille fuerit?

§. 1. Non est ille qui Lucæ 10. v. 25. eadē Dominum quæstione pulsat: ille enim legis peritus erat, & carpendi, calumniandi quæ animo interrogabat, hic genu flexu accedit, & sincere viam salutis inquit. Sine causa igitur eum accusant Sectarii, & hypocritam fuisse comminiscuntur. Nam audito responso de abdicandis bonis tristatur, quod non faceret, si per ludibrium de salute inquireret. Excusat eum etiam Marcus; nam Iesum intutum eum, ait & dixisse, non igitur tentator accessit. Venit ergo animo salutis cupido, sed ad perfectionem consequendam & consilia Evangelica nondum firmato. Syrus habet, & venit quidam accedens & dixit *עבדך יהוה* Etha ehad kerb. Venit vnus appropinquans: Per turbam enim sese infundebat, vt esset proximus, atque in genua prostraret. Magnus certe progressus, inter inimicos Domini salutis præcepta à Christo publice & suppliciter petere. Præsertim cum vt Lucas. cap. 18. vers. 18. habet princeps esset, hoc est, magnæ æstimationis & auctoritatis inter populares. Caluinus aliam amoris causam adducit. Næpe externam iustitiæ speciem: sic Aristidem & Fabricium ait Deum & odio habuisse, & amasse, odisse cor impurum, amasse iustitiam externam eorumque in commune bonum. alio plane spectat Christi dilectio. Externam illi iustitiam non potest tribuere Caluinus, qui negat minimo gustu vnquam concipille, quid sit domare carnis cupiditates. Deinde cum illa profiteretur, & vt Caluinus putat superbe se iactaret, de falsa iustitia, odisse debuit. Quid vero singulare est, cum dicitur Christus adolescentem intuitus dilexisse, si ob dona naturalia periturum dilexit, sic omnia quæ fecit diligit, sic omnes impios, etiam demones amat. Hac ergo de re nulla erat, nec esse poterat dubitatio. Chrysostomus omniæ suspitionem simulationis ab eo remouet, quia amasse eum Dominus dicitur à Marco. Nonnulli huic homini quasi fraudulento & nequam detrahunt temptationis gratia accessisse ad Iesum affirmantes: ego vero habendi quidem cupidum atque auarum non negarim. talem enim ipsum fuisse Christi verbis declaratur: Subdolum autem & simulatorem nunquam dixerim. Partim quia non debemus quod incertum est, maxime in criminibus, quasi certum asserere: partim quia hanc de ipso suspensionem Marcus remouit: ait enim: Quoniam accurrens, & genua flectens rogabat eum, & quod Iesus intuitus illum, dilexit eum.

Caluinus itaque suo more maleuolus est, cum Dominum autorem non alio modo interpretatur. Quis enim nescit, Deum omnia quæ creauit amare, & nihil

Adami Gen. 1. in Ed. ang. Tom. I.

eorum odisse quæ fecit, hoc loco autem alius quidam amor ob alias causas indicatur.

VERSUS 17.

Sunt enim eunuchi qui de matris utero sic nati sunt: & sunt eunuchi, qui facti sunt ab hominibus: & sunt eunuchi qui seipsos castrauerunt propter regnum cælorum.

QUESTIO I.

An Christus se neget bonum, eò modo quò Deus est bonus?

§. 1. Noster interpres legit: Quid me interrogas de bono? *Τί με ἐρωτᾷς καὶ ἐγὼ ἀγαθόν.* quæ lectio est in multis veteribus. Origenes vtramque lectionem proponit. Nec interpres noster nisi ab imperitis potest accusari: cum hæretici etiam fateantur antiquis in codicibus nostram lectionem haberi; Syrus tamen habet: quid me dicis bonum? vt etiam Hilarius, Chrysostom. Gaudenti. in 9. Exodi. Lucas & Marcus habent; Quid me dicis bonum? Vtrumque dixit. Nam & bonum Christum dixit, & de bono interrogabat.

§. 2. Ariani friuolè illa verba captabant, ad Christi diuinitatem impugnandam. Nec minus se illis sancti Patres opposuerunt; adolescentem enim à quo bonus dicitur, reprehendit: Nam solus Deus inquit bonus est. Hoc est, verè & naturā, seu vt Theologi interpretantur, per essentiam. Nam more creaturarum si bonum nullo modo negaret, qui tam serio se absque peccato esse profiteretur. Si igitur titulum bonitatis qua Deus est bonus abnegat, certè non est Deus.

Respondendum est Ariani, multum abesse, vt se bonum, aut Deum Christus neget, potius enim affirmat. Adolescens ille Christum Deum non arbitrat, communi illum, sed honorifico titulo compellat, quo gaudebat scribæ, & Pharisei, nec alio sensu Christum appellat Magistrum bonum; Christus errantem corrigit. Quid, inquit, me bonum dicis, more hominum, solus Deus bonus est, ego autem Deus sum multo excellentiore modo bonus, quam tu existimas. Error igitur in animo tuo insidet, cum bonum me dicis, nec tamen quomodo bonus sum intelligis. Quod si igitur putum hominem existimat, elogium bonitatis, quod proprie Deo conuenit, tribuere non debet.

§. 3. Deus nullius boni participatione bonus est, quoniam bonum quo bonus est, ipse sibi est: August. Epistol. 54. Idem Augustin. lib. 3. contra Maxim. Arian. cap. 23. Rectè me appellabis bonum, si me noveris Deum. Nam quando me nihil aliud quam hominem putas, quid me dicis bonum? Non te facis bonum, nec beatum, nisi bonum immutabile, quod est solus Deus. Cyrillus lib. 2. Theaur. cap. 1. cur ad hominem solummodo venis, & quod Deo naturaliter inest, mihi attribuis? Vnus est naturā bonus, Deus videlicet, si ergo me credis Deum esse, atque adeo bonum, quid quasi ad hominem venis? sin autem Deum esse non putas, sed hominem solummodo, quare quod soli Deo attribuitur, homini accommodas? Et D. Hieronym. Non renuit Saluator bonitatis testimonium, sed magistri exclusit errorem. Et Ambros. in Lucam: Magistrum bonum dixit iste, qui Deum bonum dicit

Et h.

Et h.